

Peter Karpinský

ADELA,

ani to neskúšaj!

Ilustroval Ľuboslav Paľo

ADELA,
ani to neskúšaj!

Text © Peter Karpinský
Illustrations ©Luboslav Paľo
Design © Luboslav Paľo
Slovak edition © Perfekt 2016

Tento projekt finančne podporil **u.** fond
na podporu
umenia

ADELA,
ani to neskúšaj!

Text: Peter Karpinský
Ilustrácie: Luboslav Paľo
Grafická úprava: Luboslav Paľo
Zalomenie tlačových podkladov: Veronika Sabovčíková, DTP Perfekt

Jazykové redaktorky: Anna Timková Lazurová, Martina Bodnárová

Vydal Perfekt, a. s., Cukrová 14, 811 08 Bratislava, ako svoju 752. publikáciu.
Rok vydania 2016
Prvé vydanie
Tlač: NIKARA, Krupina

Knihu si môžete objednať vo vydavateľstve PERFEKT, Cukrová 14, 811 08 Bratislava,
e-mail: odbyt@perfekt.sk alebo kúpiť v kníhkupectve Vojtecha Zamarovského, Karpatská 7,
811 05 Bratislava 1, alebo na www.perfekt.sk s 30 % zľavou.
Elektronickú verziu tejto knihy si môžete kúpiť na www.martinus.sk, www.dibuk.sk.

ISBN: 978-80-8046-766-1

www.perfekt.sk

Peter Karpinský

Ilustroval Ľuboslav Paľo

ADELA,

ani to neskúšaj!

ADELA, NEOPOVÁŽ SA!

„Adela, neopováž sa!“

„Ale ja som to nechcela povedať nahlas. Nadávala som len pre seba a nahlas som chcela povedať, že do pitvora. A to sa môže.“

„Nemôže! Nezabúdaj, že zhrešiť sa dá aj myšlienkami.“ Rehoľná sestra Tereza prísne zodvihla ukazovák.

Adela sa zamračila, odula spodnú peru ako vždy, keď sa hnevala, a špičkou nohy začala kopať do kameňa, ktorý vytŕčal zo zeme.

„Adela, prestaň! Zničíš si topánky.“

Adela podráždene odfúkla, ale kopať do kameňa prestala.

„Teraz choď dovnútra a premýšľaj o tom, čo som ti dnes ráno povedala!“

Adela sa nechotne otočila na päte a vošla do domu, v ktorom býva už tri mesiace spolu so svojimi dvoma bratmi.

Dom je žltý a trochu pripomína zámoček. Možno preto, že je žltý, ho všetci volajú Žltý dom.

Pri vchode stoja kamenné stĺpy podopierajúce trojuholníkovú striešku, na ktorej sú nakreslení tučnučké bieli anjelici. Adele sa dom ne-

páči, lebo vyzerá tak babsky a ona nemá rada babské veci. Keď jej minule chceli rehoľné sestry obliecť do kostola sukňu, začala jačať, metať sa a hrýzť, až jej napokon dovolili nechať si nohavice.

Adela vošla do domu a hneď v hale narazila na Lukáša. Mala s ním ešte nevybavené účty, preto chcela posmešne vykriknúť: „Lukáš, zadok mi ukáž!“ , ale vedela, že sestra Tereza kráča za ňou, a tak naňho iba ukázala prstom a palcom si prešla po hrdle.

Lukáša nemá rada. Je v dome zo všetkých detí najstarší. Má svoju bandu a menším deťom robí zle. To však Adelu netrápi, lebo na ňu si nikdy netrúfol, ale raz ho prichytila, ako si robí srandu z jej najmladšieho brata.

Malý Miško, hoci má už päť rokov, rozpráva tak zle, že mu vôbec nie je rozumieť. Niekedy iba Adela vie, čo chce povedať. Deti sa mu za to posmievajú, hlavne Lukáš. Minule mu kázal, aby si prstami chytil jazyk

a povedal slovo *automaticky*. Keď to Miško

urobil, Lukáš sa začal rehoť a

každému vykladal, že Miško

povedal, že *auto má cicky*.

Keby Adelu vtedy sestra

Klára od Lukáša neodtrhla, rozbila by mu hubu

a on by teraz rozprával

rovnako nezrozumiteľne

ako Miško.

Za to, že sa pobila s Lukášom, nesmela týždeň hrať futbal a to ju naštvalo ešte viac.

Adela veľmi rada hráva futbal. Je schopná kopať do lopty aj celý deň. Sestra Tereza síce tvrdí, že sa to pre dievča nehodí, no Adela na to nedbá. Stále vymýšľa nové futbalové finty a plánuje zápasy. Aj teraz, keď sedí sama v izbe a má premýšľať o raňajších výčitkách sestry Terezy, myslí na futbal: Za domom je veľká záhrada, na ktorej sa dá perfektne hrať. Bolo by to však ešte lepšie, keby odtiaľ odpratali lavičky a tú smiešnu jaskynku, na ktorú musia dávať pozor, aby k nej nezaletela lopta. Jaskynka stojí vzadu pri plote a rehoľné sestry si ju samy pozliepali z veľkých kameňov. Vnútri je socha Panenky Márie, ktorá v noci svieti.

Jaskynka je taká vysoká, že keď sa na ňu Adela vyškriabe, dovidí až k činžiaku, kde kedysi bývali. Museli však odtiaľ odísť, lebo mama prestala brať lieky, začala rozbiť taniere a cez balkón vyhadzovala von všelijaké veci. Tetky, ktoré potom prišli do ich bytu, povedali, že už nie je schopná starať sa o svoje deti. To bola, samozrejme, blbosť, lebo o všetkých sa dokázala postarať Adela. O Miška, o Milana aj o mamu, keď jej bolo zle. Tie tetky ju však vôbec nepočúvali, hoci im povedala, že sú kravy. S oboma bratmi ju presťahovali do tohto hnusného žltého domu, ktorý Adela neznáša.

Jej druhému bratovi Mirovi sa tu však páči. Hovorí, že tu lepšie varia a nemusí jesť každý deň rožky s maslom ako doma. Dokonca si tu našiel aj frajerku. Silvu. Ani tú Adela nemá rada.

So Silvou býva Adela v jednej izbe. Spočiatku bola Silva fajn. Adele

vôbec neprekážalo, že o Silve všetci hovoria, že je polocigánka, no raz sa stalo, že sa Adela v noci pocikala.

Stávalo sa to síce často, ale vtedy sa Adela vždy zobudila skôr a upravila posteľ tak, aby si to nik nevšimol. V to ráno však zaspala a Silva videla, že má mokré pyžamo. Adela jej vtedy priložila päšť pod bradu a povedala, že ak o tom niekomu cekne, tak ju zabije. Odvtedy Silvu nemá rada, aj keď je bratova frajerka.

Nemá rada ani sestru Terezu, pretože je stará, čudne smrdí, stále Adele niečo zakazuje, a ak ju neposlúchne, tak na ňu kričí.

Sestru Kláru však rada má. Sestra Klára je mladá a pekná a iná ako ostatné rehoľné sestry. Hlavu totiž nemá prikrytú čiernou šatkou, ale bielou. Niekedy s nimi hrá aj futbal. Adela síce vraví, že sestra Klára kope do lopty ako baba, ale aj tak ju má rada. Možno i preto, že sestra Klára nikomu nepovedala, že sa Adela pobila s Lukášom. Chvíľu sa na Adelu asi hnevala, lebo sa s ňou nerozprávala, ale aj tak ju neprezradila. Sestre Tereze to požaloval Lukáš. Sestra Klára s deťmi chodievala aj na prechádzky do mesta a niekedy im dokonca kúpi zmrzlinu.

Do mesta Adela chodí rada, neznáša však, keď musí ísť do kostola. Je tam zima a strašne sa tam nudí. Keď chce niekomu niečo povedať, sestra Tereza ju vždy okríkne, aby bola ticho.

Doma nemusela nikdy chodiť do kostola, hoci niekedy večer, keď sa mama cítila dobre, sa všetci štyria spolu modlili *Anjeličku, môj strážničku*.

Adela si svojho strážneho anjela vždy predstavovala ako Švarcenegera s puškou cez plece a s granátmi za opaskom, nie ako blondínu

v nočnej košeli a s krídlami, akú majú zavesenú v izbe nad Silvinou posteľou. Ako by taký babský anjel mohol niekoho ochrániť?

Adela sa rozhodla, že keď vyrastie, aj ona bude strážnym anjelom. Skúsenosti na to už má.

Ochraňuje predsa oboch svojich bratov a predtým ochraňovala aj mamu. Minule o tom povedala sestre Kláre. Sestra Klára sa usmiala a vysvetlila jej, že je to síce pekné, ale že anjeli musia byť dobrí, nesmú nikomu ubližovať a hlavne nesmú rozčuľovať sestru Terezu.

Adela sa nad tým zamyslela. To bude ťažké, ale môže začať aspoň tým, že Lukášovi zatiaľ nerozbije hubu a so Silvou sa začne opäť kamarátiť.

Spokojná s dnešným premýšľaním vyšla z izby, ale vo dverách sa potkla o prah.

„Do...“

„Adela, neopováž sa!“

ŽLTÝ DOM

Žltý dom, v ktorom teraz Adela býva so svojimi bratmi, skrýva mnohé tajomstvá. O niektorých dokonca nevedia ani rehoľné sestry. Napríklad o tajnej chodbe, ktorá vedie zo Žltého domu až do mesta a ktorú určite vykopali lupiči, aby tu mohli ukrývať zlato.

Vlastne... Tajná chodba nie je žiadnym tajomstvom, pretože si ju vymyslela Adela, keď sa do Žltého domu musela s Mirom a Miškom presťahovať a chcela odtiaľ ujsť.

Tajná chodba síce neexistuje, ale iné tajomstvá tu určite sú. Napríklad nikto nevie, kto v Žltom dome býval kedysi, kam odišiel a prečo.

Nevie to ani sestra Klára.

„Ja som tu vlastne nová,“ povedala, keď sa jej Adela na tajomstvo Žltého domu pýtala. „Sestra Tereza by to však mohla vedieť, spýtaj sa jej.“

Sestry Terezy sa Adela, samozrejme, nemala chuť na nič pýtať, iste by si myslela, že Adela zase pripravuje nejakú neplechu.

Adeline otázky tak zostali nezodpovedané a Žltý dom naďalej skrýval svoje tajomstvá.

„Možno to sestry vedia, len to nechcú prezradiť,“ napadlo Silve.

„Lebo pôvodných majiteľov ktosi povraždil a teraz sa tu túlajú ako duchovia.“

Silva mala občas čudné nápady. Že duchovia! Ale ešte čudnejšie bolo, že Silva na tých duchov skutočne verí.

Dokonca verí aj na piatok trinásteho. V ten deň nechce vôbec vstať z postele, aby sa jej neprihodilo nič zlé. Potom však príde sestra Tereza a nakričí na ňu. Silva napokon z postele vstane, ale každému rozpráva, akú mala ráno smolu, lebo sestra Tereza na ňu nakričala, keďže dnes je nešťastný deň – piatok trinásteho. Silva tiež každé ráno kontroluje, ktorou nohou vstáva z postele. Vždy pravou. A keď jej cez cestu prejde čierne mačka, tak verí, že to znamená pech. Naopak, ak stretne kominára, chytí sa za gombík, aby mala šťastie. Neprijemné je, keď na šatách nemá žiaden gombík, iba zips.

Silva je jednoducho strašne poverčivá, a tak verí na duchov. A pritom každý vie, že duchovia nejstávajú. Upíri a zombíci možno, ale duchovia určite nie.

„A čo keby sme ich skúsili vyvolať?“ navrhla Silva.

„Koho?“ opýtala sa nechápavo Adela.

„Predsa duchov tých ľudí, ktorí predtým žili v Žltom dome.“

Adela sa zatváriala otrávene: „A čo ak tu nijakí duchovia nie sú!“

„Tak potom vyvoláme niekoho iného.“

Adela mávla rukou. Žiadnych duchov vyvolávať nechcela. Ved' je to trápne. Ale Silva sa nevzdávala. Dobiedzala do nej celý deň a ešte aj večer, keď sa už Adele chcelo spať.

„Dobre teda,“ súhlasila napokon, aby mala od Silvy pokoj.

Ráno sa dohodli, že vyvolávať budú už dnes v noci.

„Lebo dnes v noci je na to najlepší čas,“ tvrdila Silva, hoci nevedela vysvetliť, prečo práve dnes v noci a nie napríklad zajtra. Silva chcela na vyvolávanie pozvať i ďalšie dievčatá, no Adela jej to zakázala. Ani Miro nemohol prísť, pretože chlapci v noci nesmú chodiť do dievčenských izieb.

Zvečerilo sa a ony netrpezlivo čakali, kým v celom Žltom dome zhasnú svetlá. Vlastne netrpezlivo čakala len Silva, Adela sa tvárila, že jej to je jedno.

Konečne. V celom dome zavládol pokoj. Všetko stíchlo a ony mohli začať.

„Potrebovali by sme nejakú sviečku,“ spomenula si Silva.

„Sviečku nemáme, musí ti stačiť baterka,“ povedala Adela a postavila na stôl zažatú baterku. „A čo ďalej?“

„Musíme sa chytiť za ruky a vytvoriť kruh.“

Adela a Silva sa teda chytili za ruky.

„A ďalej?“

„Teraz začneme s vyvolávaním. Zavri oči!“

Adela zavrela oči a Silva začala tajomným hlasom recitovať: „Duchu, duchu, príd. Duchu, duchu, príd.“

Silva to zopakovala trikrát, no žiaden duch neprišiel.

„Asi nie sú doma,“ povedala Adela.

„Pst,“ zahriakla ju Silva. „Musíme byť trpezlivé. Duchu, duchu, príď. Duchu, duchu, príď.“

Silva svoje *duchuduchu* zopakovala ešte asi desaťkrát, ale ani teraz sa žiaden duch neobjavil. Ona sa však nevzdávala.

„Duchu, duchu, príď!“ dvihla hlas, aby ju duchovia dobre počuli, a vtom sa odkiaľsi z chodby ozval tajomný šuchot.

„Už je tu...“ zašepkala Silva a stisla Adele ruku.

Šuchot však náhle stíchol.

„Duchu, duchu, príď!“ zvolala znovu Silva a vzápätí sa ozvalo aj šuchotanie. Akoby sa približovalo k ich izbe.

„Duchu, duchu, príď! Duchu, duchu, príď!“ mlela Silva a duch skutočne prichádzal. Šuchotanie už bolo celkom zreteľné a bolo ho počuť priamo spoza dvier.

„Už je tu,“ zopakovala Silva rozochveným hlasom.

„Čo teraz?“

„Mali by sme sa ho niečo opýtať.“

Adela sa zamyslela a riekla: „Povedz, kto si?“

V tej chvíli sa dvere na izbe otvorili a zjavila sa v nich akási biela postava. Silva vykrikla: „Duch!!!“ A duch zažal svetlo.

„To by ma zaujímalo, čo to robíte! Veď je už takmer polnoc!“ Zamračila sa sestra Tereza stojaca vo dverách. Mala na sebe oblečenú dlhokánsku staromódnu nočnú košeľu.

„My...“ začala Adela, ale pri pohľade na nočnú košeľu sestry Terezy sa takmer rozosmiala. „My sa len rozprávame.“

„Tak končiť! Ráno musíte vstávať do školy. Zajtra mi to ale vysvetlite!“ povedala podráždene sestra Tereza, počkala, kým si obe dievčatá ľahnú do svojich postelí, potom zhasla svetlo a odišla.

„Parádny duch,“ povedala uznanlivo Adela.

Silva však bola sklamaná. To nie je možné! Ako to, že sa im žiaden duch neukázal?

„Už to mám! Už viem, kde sme urobili chybu,“ zajasala. „Pri vyvolávaní duchov sa musí urobiť kruh a dvaja nemôžu byť kruh. To sme sa predsa učili na matematike. Kruh je množina bodov, a my nie sme množina,“ vysvetľovala Adele, no tá ju už nepočúvala. Zaspala. Našťastie. Lebo by sa jej možno snívalo o matematike, o kruhoch a množinách a to veru nie je pekný sen.

Adele sa, ako vždy, snívalo, že je Švarceneger. Tentoraz prenasledovala lupičov, ktorí ukradli zlato a ukryli ho v tajnej chodbe vedúcej do Žltého domu. Už by ich bola dostala, keby ju vtom ktosi nechtyl za plece a nezačal ňou triasť. Okamžite sa prebudila. Pri jej posteli stála Silva a mykala ju za rameno.

„Čo je?“ Adela sa posadila.

„Adela, mne treba ísť na záchod. Pod' so mnou.“

„Prečo?“

„Lebo sa bojím, že na chodbe bude nejaký duch.“

„Ničoho sa neboj.“ Adela si opäť ľahla a zababušila sa do paplóna. „Všetci duchovia sú preč. Isto sa zľakli nočnej košeľe sestry Terezy.“

VŠI, VLCI, VTÁCI, BÝCI

Silva sa od rána akosi čudne škriabe po hlave. Raz tu, raz tam. Raz na temene, potom zas za uchom. Vyzerá pritom ako opica.

Presne tak jej to Adela povedala a Silva sa urazila.

Adela to však vôbec nemyslela zle, lebo ona má opice rada.

Raz boli s mamou, Miškom a Mirom v zoologickej záhrade a skoro hodinu stáli pri kletke s opicami. Opice boli srandovné, lebo sa spolu naháňali a občas sa aj pobili. Adela povedala, že tie dve malé smiešne opice, ktoré sa najviac naháňajú a bijú, vyzerajú ako Miro a Miško. Na to Miro povedal, že tá najväčšia opica, ktorá sedí v kúte a na každého sa mračí, sa zas podobá na Adelu.

Hneď potom začala Adela naháňať Mira okolo kletky, aby mu ukázala, kto je tu najväčšia opica. Mama povedala, aby okamžite prestali, lebo sú horší ako tie opice. Opice totiž nemajú rozum, ale oni by ho mali mať, a keď okamžite neprestanú, tak ich tiež zatvorí do kletky. Nato sa Miško rozplakal, že on chce ísť do kletky, aby sa mohol hrať s opičkami, a pokúsil sa prestrčiť ruku pomedzi mreže, ale mama mu to nechcela dovoliť.

Adela s Mirom sa, samozrejme, naháňať neprestali, Miško reval,

mama na nich kričala a Ťahala Miška preč od kletky s opicami. O chvíľu sa už na nich pozerala celá zoologická záhrada. Dokonca aj opice prekvapene vyvalovali okálie, lebo čosi také ešte nevideli ani v ZOO. Tak mama nahnevane povedala, že idú okamžite domov, lebo je to hanba.

Odvtedy už v zoologickej záhrade neboli, ale Adela má opice aj tak rada, a nerozumie, prečo sa Silva urazila.

Silva sa síce urazila, ale škriabať hlavu si neprestala. Najprv sa škriabala len jednou rukou, potom oboma.

„Čo to robíš?“ opýtala sa jej počas raňajok sestra Klára.

„Celá hlava ma svrbí,“ povedala Silva a začala sa škriabať ako divá.

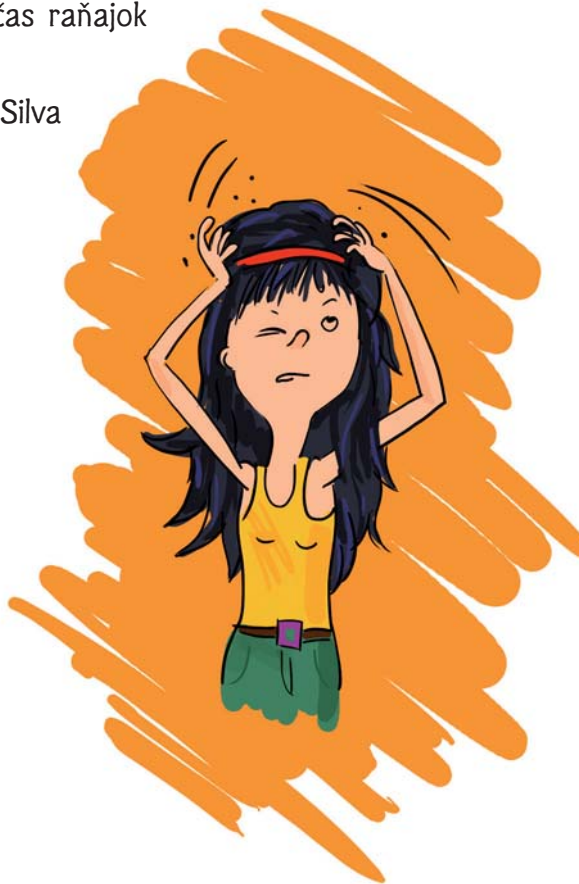
„Ukáž!“

Sestra Klára prstami prečesala Silvine vlasy. Vzápätí prekvapene nadvihla obočie a odišla pohľadať sestru Terezu.

„Čo sa jej stalo, že tak rýchlo zmizla?“ opýtala sa prekvapene Silva.

„Asi máš vši a ona sa bežala pred nimi skryť,“ povedal Miro.

„Ty máš vši!“ povedala Silva a urazila sa aj na Mira.

Večer sa ukázalo, že Miro mal pravdu. Vlastne aj Silva mala pravdu, pretože sestričky zistili, že vši majú všetky deti v Žltom dome. Okrem Adely.

„To je nespravodlivé! Jej sa ešte aj vši boja!!!“ hundral Lukáš, keď od sestry Terezy dostal špeciálny šampón, aby si ním umyl vlasy.

Adela umývala vlasy Miškovi, lebo sám by to nezvládol, a pritom si predstavovala, ako to na Miškovej hlave asi vyzerá. Vši tam možno majú postavené malé všie domčeky a v pokoji si v nich nažívajú. No odrazu sa stane čosi strašné. Adela videla taký film. Privalí sa obrovská šampónová vlna a zmetie celé všie mestečko. Vši sa topia a kričia: „Pomóóóó! Pomóóóó! Zachráňte nás!!!“ Ale nikto ich nezachráni. Adela by raz chcela pomáhať ľuďom, rovnako ako Švarceneger vo filme, ale všiam predsa pomáhať nebude, preto vezme sprchu a spolu so šampónom z Miškovej hlavy spláchne všetky tie malé potvorky.

Po večeri začala sestra Tereza zisťovať, ako sa vši do Žltého domu dostali, kto ich sem vlastne priniesol.

„Určite Silva!“ zakričal Lukáš. „Lebo je polocigánka a cigáni majú vši. Za to by ste ju mali ostrihať. Dohola.“

Silva sa na to rozplakala a ušla z jedálne.

Adela povedala Lukášovi, aby sa dal vyšetriť, lebo jemu už niekto ostrihal mozog. Dohola! A potom išla za Silvou do izby.

Silva ležala na posteli a revala ako hasičská siréna. Adela si vedľa nej sadla. Rada by Silvu nejako utešila, ale nevedela ako. Nikdy nevedela,

čo má povedať, keď niekto plače. Možno preto, že ona sama nikdy v živote neplakala. Ani vtedy, keď mamu zobrali do nemocnice a ona s Mirom a Miškom museli odísť do Žltého domu. Vtedy bola strašne nahnevaná, na všetkých a na všetko, ale neplakala.

Adela nikdy nevedela ani to, ako má utešiť plačúcu mamu, keď jej nebolo dobre a celý deň preležala v posteli. Vtedy sedela pri nej a držala ju za ruku.

Len s Miškom si dokázala poradiť. Keď reval, povedala mu, že mu dá jednu po zadku, aby mal prečo plakať.

Na Silvu by toto asi nezabralo.

Našťastie po chvíli do ich izby prišla sestra Klára. Sadla si k nim a hladkala Silvu po vlasoch, až kým neprestala nariekať.

„Sestra Klára, aj vy si myslíte, že som tie vši priniesla ja?“ opýtala sa Silva.

„Nie.“ Pokrútila hlavou sestra Klára. „Prečo si to mám myslieť?“

„Lebo som polocigánka.“

„To s tým vôbec nesúvisí,“ povedala sestra Klára. Potom im ešte povedala, že kedysi, veľmi dávno, mali vši aj tí najbohatší ľudia. Vraj preto nosili parochne, aby to nebolo vidno. A keď

ich vši štípali a štekli, mali také dlhé ihlice, ako na pletenie, ktorými sa pod tými parochňami škrabkali. A vraj to bola veľká móda.

„Každá móda je čudná,“ poznamenala Adela, ktorá sa o módu nikdy nezaujímalala a najradšej nosila obyčajné nemódne tričko a rifle.

Silva však módu mala rada, a tak sa sestry Kláry ešte opýtala, či jej budú musieť ostrihať vlasy.

„Samozrejme, že nie,“ usmiala sa sestra Klára. „Veď by bolo škoda ostrihať také krásne vlasy.“

Silva mala naozaj veľmi pekné vlasy. Čierne a dlhé, skoro až po pás. Každé ráno si ich prečesávala špeciálnym hrebeňom, aby ich mala nádherne lesklé. Silva občas chcela učesať aj Adelu, ale Adela na to nikdy nemala chuť. Radšej si vlasy prehrabla prstami, no niekedy neurobila ani to a potom ich mala ako vrabčie hniezdo.

Keď Silva počula, že jej vlasy neostrihajú, upokojila sa. „A čo bude s tými všami!“

„Ešte dvakrát-trikrát si všetci umyjete hlavy zázračným šampónom a bude od nich pokoj,“ vysvetlila im sestra Klára.

Keď večer zaspávali, povedala Silva Adele, že jej závidí, že ona vši nedostala a že sa jej preto Lukáš nemôže posmievať.

Adela odvetila, že jej sa boja nielen vši, ale aj Lukáš a že by sa jej teda nikdy neodvážil posmievať. V skutočnosti však bola pyšná na to, že ona jediná vši nedostala.

„Zo mňa majú strach aj vši!“ zašepkala šťastne do vankúša. „Aj vši, aj psi, aj vlci, aj medvede. Aj vši, aj psi. Vši, vlci, vtáci, býci...“